

3. Higgins, L. Improvisation as Ability, Culture, and Experience. Music Educators Journal, 28,2016, Page 28–34.
4. Педагогічна творчість і майстерність: хрестоматія. укл. Н.В.Гузій. Київ, 2000. 168 с.
5. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців. Психологія вищої школи: навч. посіб. для магістрів і аспірантів. Київ, 2006. С. 149 – 153.
6. Фрицюк В. А. Формування креативності майбутніх учителів музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.0004 . Вінниця, 2004. 224 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-73>

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ І МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА

Шрамко О. І.

*кандидат філософських наук, доцент,
доцент кафедри музикознавства, інструментальної
та хореографічної підготовки
Криворізький державний педагогічний університет
м. Кривий Ріг, Україна*

Стрімкий розвиток цифрових технологій у XXI столітті докорінно трансформує життєвий світ людини і суспільства. Глобальна діджиталізація сучасної культури торкнулася усіх її сфер, у тому числі мистецтва та мистецької освіти. При цьому діджиталізація виступає не лише як технологічне явище, а, насамперед, як нова форма мислення, сприйняття і взаємодії з мистецьким простором. Мистецтво стає мобільним, віртуальність робить його доступним у будь-який момент та з будь-якої точки світу.

Ці трансформації безпосередньо впливають і на підготовку фахівців у сфері мистецької освіти, зокрема, музично-педагогічної, адже традиційні підходи до підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва зазнають суттєвих змін. У нових умовах студенти і вчителі мають не лише орієнтуватися щодо традиційних форм мистецтва, його сучасних тенденцій, а й активно взаємодіяти з цифровим контентом, створювати його, володіти візуальною грамотністю та навичками мультимедійної комунікації.

Сьогодні цифрова культура виступає безперервним контекстом освітнього процесу – доступ до віртуальних музеїв, онлайн-виставок і онлайн-концертів, відеоуроків і майстер-класів, програмного забезпечення для композиції та аранжування, додатків STEAM, цифрових нотних бібліотек, популярних платформ (Facebook, Twitter,

YouTube, Spotify, Instagram, TikTok тощо), потокових сервісів (Google Play, Rhapsody, iHeartRadio, Amazon Prime Music, iTunes music та ін.), платформ штучного інтелекту (Chordify, Melodics, Yousician) створює необмежений інструментарій музично-педагогічної творчості.

До освітнього процесу підготовки вчителя музичного мистецтва активно впроваджуються сучасні цифрові технології з використанням таких інструментів, як відеоредактори, нотно-музичні редактори, цифрові тренажери; популярні платформи для дистанційного навчання (Moodle, Zoom, Google Classroom); віртуальні студії та ресурси для інтерактивного навчання.

Ці технології дозволяють підвищити ефективність освітнього процесу, забезпечити індивідуалізацію та персоналізацію навчання, враховуючи темп, стиль та особистісні потреби студентів. Безперечно, що для майбутнього педагога-музиканта оволодіння фахово спрямованими цифровими компетенціями «відкриває нові перспективи для будовування власної траєкторії самовираження та самореалізації у музично-педагогічній діяльності». [2, с. 37]. До значних переваг діджиталізації музично-педагогічної освіти слід також віднести необмежений доступ до мистецького і мистецько-освітнього контенту, формування нових освітніх форматів, розширення можливостей інклюзивності, відкритість музичного культурного продукту, розвиток самостійності та відповідальності студента.

Разом з тим не варто ігнорувати і негативні моменти, що супроводжують сучасний процес діджиталізації і потребують особливої уваги. Серед них: цифрова залежність і втрата живої комунікації, технічна нерівність доступу до ресурсів, потреба в адаптації педагогів і студентів до нових цифрових умов.

Ці виклики ставлять перед вищою школою нові вимоги щодо формування компетентнісної сфери майбутнього вчителя музичного мистецтва, яка має включати:

цифрову компетентність (володіння ІКТ, онлайн-інструментами);

креативну компетентність (здатність до створення власного контенту);

мультикультурну та комунікативну компетентність (уміння спілкуватися і взаємодіяти у глобальному середовищі);

рефлексивну компетентність (критичне осмислення освітнього процесу та власної діяльності).

Діджиталізація сучасної музичної культури і музично-педагогічної освіти – це не просто технологічна еволюція, а нова культурна і художньо-освітня парадигма, що потребує перегляду змісту, форм та методів навчання. Вочевидь, що перспективи музично-педагогічної освіти у найближчому майбутньому будуть напряму залежати від впровадження різноманітних форм гібридного навчання (поєднання онлайн з офлайн) та трансдисциплінарних підходів (наприклад, STEAM як інтеграція мистецтва з наукою та технологіями), а також розвитку

віртуального мистецтва (VR/AR технології) і глобальної мистецької колаборації. Слід також врахувати стрімке удосконалення штучного інтелекту і необхідність грамотного володіння його можливостями. Адже за висновками науковців, «найбільш радикальні зміни у методиці музичної освіти на різних рівнях очікують від впровадження програм із використанням штучного інтелекту» [1, с. 9].

І все ж опанування цифровими технологіями ніколи не замінить традиційні художні цінності та усталені методики оволодіння музичним мистецтвом. Тому нову якість професійної підготовки педагога-музиканта буде створювати поєднання традицій та інновацій. Лише такий синтез здатний формувати творчу, конкурентоспроможну особистість епохи діджиталізації.

Література:

1. Кишакевич Б., Кишакевич С., Стець Г. Сучасні тенденції цифровізації музичної освіти. *Академічні візії*. 2024. Вип. 27. С. 1–10. <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/888>
2. Растрігіна А. М. Інтеграція цифрових технологій у мистецький освітній простір ВНЗ. *Наукові записки. Серія «Педагогічні науки»*. 2018. Вип. 163. С. 32–39.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-500-9-74>

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ФЕНОМЕН СУЧАСНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В ІНДУСТРІЇ ПОПУЛЯРНОЇ МУЗИКИ: ВИКОНАВСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ «ОЙ У ЛУЗІ ЧЕРВОНА КАЛИНА» С. ЧЕРНЕЦЬКОГО

Щербіна І. В.

*кандидат мистецтвознавства, доцент, Ph.D.,
доцент кафедри музикознавства та вокально-хорового мистецтва
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна*

Удосконалення процесу підготовки викладача мистецьких дисциплін у ВНЗ відповідно тенденціям розвитку художньо-естетичних цінностей та творчої діяльності в галузях культури і мистецтва, завжди було і залишається актуальним. Підвищення фахової компетентності педагога музичної освіти, зокрема в модусі вивчення етнокультурної спадщини, сучасної музики та нових парадигм жанрової диверсифікації сьогодення – є одним з факторів його професійного зростання щодо удосконалення процесу виховання молоді відповідно сучасним